Prima instanță: Judecătoria Ungheni (judecător: Stratan M.)
dosarul nr.2a-234/26

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

09 iulie 2026 mun. Bălți
Instanța compusă din:
Președintele completului Grosu Stanislav
Judecători Sajin Mariana și Sajin Mariana
Grefier Dolghii Victoria

examinând în ședință publică, cererea de apel declarată de Primăria municipiului Ungheni împotriva hotărârii Judecătoriei Ungheni din 22.10.2025,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria municipiului Ungheni către Valentina Boico privind încasarea la buget a plăților obligatorii,-

a c o n s t a t a t:

Pretenţiile reclamantului:

La data de 19 martie 2025, Primăria municipiului Ungheni a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei, solicitând încasarea taxei pentru salubrizare.

La data de 23 iunie 2025, reclamantul a depus cerere de concretizare a acțiunii.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că în vederea înștiințării pârâtei Boico Valentina cu privire la obligațiile fiscale restante, i-a fost expediată, cu aviz de recepție, somația nr. 62 din 13 septembrie 2024, la adresa obținută din Sistemul Informațional Automatizat „Cadastrul fiscal”. Această somație se referea la restanța acumulată la taxa locală – taxa pentru salubrizare.

Prin conținutul somației, pârâtei i-au fost aduse la cunoștință, în formă scrisă, drepturile și obligațiile ce îi revin potrivit legislației fiscale, inclusiv răspunderea pentru neexecutarea obligațiilor fiscale. În acest context, reclamanta a solicitat onorarea benevolă a obligației restante.

La data de 18 septembrie 2024, reclamanta a recepționat avizul de recepție cu mențiunea „plecat”, fapt ce a determinat continuarea procedurii de încasare, inclusiv prin sesizarea instanței de judecată.

Potrivit calculelor prezentate de reclamantă, pârâta nu a achitat până în prezent restanța la taxa locală pentru salubrizare. Suma totală a debitului restant invocată inițial de reclamantă este de 1 492,00 lei (plată de bază).

Reclamanta precizează că restanța s-a acumulat pe parcursul mai multor ani, iar multiplele solicitări de plată benevolă, care au generat cheltuieli administrative suplimentare, au rămas fără răspuns din partea pârâtei.

Pârâta Boico Valentina exercită, în fapt, dreptul de posesie, folosință și dispoziție asupra bunului imobil (încăperi izolate) cu nr. cadastral *****, situat în municipiul *****, rămas în urma decesului soțului său, ***** – fost contribuabil obligat la achitarea taxelor locale aferente imobilului, obligații neexecutate în termen.

În calitate de succesor al contribuabilului decedat și deținător în fapt al bunului imobil, pârâta preia obligațiile fiscale corespunzătoare.

Cu privire la taxa locală pentru salubrizare, reclamanta invocă prevederile art. 288, art. 290 lit. p), art. 291 alin. (1) lit. p), art. 292 din Codul fiscal, precum și deciziile Consiliului municipal Ungheni (în special Decizia nr. 7/1 din 18.12.2020, modificată prin Decizia nr. 8/1 din 31.12.2020), care au stabilit cuantumul taxei de salubrizare la 2 lei lunar per persoană (perioada 2013–2020) și, începând cu 01.01.2021, la 3 lei lunar per persoană.

Obiectul impunerii îl constituie numărul persoanelor fizice înregistrate la adresa declarată ca domiciliu (în speță – 7 persoane în majoritatea perioadei analizate, cu o ajustare temporară la 8 persoane în martie–iunie 2018). Restanța calculată pentru perioada martie 2018 – decembrie 2024 (de la ultima achitare cunoscută) este de 1.492,00 lei (plată de bază), după cum urmează:

- 2018 (martie–iunie): 8 persoane × 2 lei × 4 luni = 64,00 lei
- 2018 (iulie–decembrie): 7 persoane × 2 lei × 6 luni = 84,00 lei
- 2019 (ianuarie–decembrie): 7 persoane × 2 lei × 12 luni = 168,00 lei
- 2020 (ianuarie–decembrie): 7 persoane × 2 lei × 12 luni = 168,00 lei
- 2021 (ianuarie–decembrie): 7 persoane × 3 lei × 12 luni = 252,00 lei
- 2022 (ianuarie–decembrie): 7 persoane × 3 lei × 12 luni = 252,00 lei
- 2023 (ianuarie–decembrie): 7 persoane × 3 lei × 12 luni = 252,00 lei
- 2024 (ianuarie–decembrie): 7 persoane × 3 lei × 12 luni = 252,00 lei

Total plată de bază: 1.492,00 lei. Cu privire la penalitățile de întârziere calculate conform formulei legale (sold × număr de zile × cota zilnică de 0,0273%):

- perioada ianuarie–iunie 2024: 182 zile; calcul pe soldul de 1.240,00 lei → 61,61 lei;
- perioada iulie–decembrie 2024: 184 zile; calcul pe soldul de 1.492,00 lei → 74,95 lei.

Reclamantul a solicitat încasarea cheltuielilor pentru salubrizare pentru perioada martie 2018 – decembrie 2024 (de la ultima achitare cunoscută) în mărime de 1 492,00 lei; penalități în mărime de 136,56 lei.

Prin Încheierea Judecătoriei Ungheni din 25 martie 2025, cererea de chemare în judecată a fost acceptată și examinată în procedura generală.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 22.10.2025, acțiunea civilă a fost admisă parțial:

✓ S-a încasat de la Valentina Boico în beneficiul Primăriei municipiului Ungheni taxa pentru salubrizare, pentru perioada anilor 2021-2024, în sumă de 1 008,00 lei, penalitatea pentru perioada 01.01.2024-31.12.2024 în sumă de 100,71 lei, în total suma de 1 108,71 (o mie o sută opt,71) lei;

✓ S-a încasat de la Valentina Boico în beneficiul Statului, taxa de stat în mărime de 270,00 (două sute șaptezeci,00) lei;

✓ S-a încasat de la Valentina Boico în beneficiul Judecătoriei Ungheni taxa de timbru în mărime de 200,00 (două sute,00) lei.

Solicitarea apelantului:

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, la data de 12.11.2025, Primăriei municipiului Ungheni a contestat hotărârea primei instanțe, solicitând casarea parțială acesteia cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Potrivit art.362 alin.(1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

După cum a fost indicat mai sus, Primăriei municipiului Ungheni a depus cererea de apel la 12.11.2025, contestând hotărârea Judecătoriei Ungheni, dispozitivul căreia a fost pronunțat la 22.10.2025. Astfel, Colegiul atestă și constată, că apelul a fost declarat în interiorul termenului acordat de lege.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, apelanta a invocat că invocat în exactitate argumentele expuse în cadrul cererii de chemare în judecată, totodată menționând și faptul că instanța de fond a interpretat în mod eronat normele de drept material, apreciind greșit că obligațiile fiscale aferente taxei locale solicitate ar fi prescrise, făcând referire, în acest sens, la existența unor plăți parțiale.

În opinia apelantei, la examinarea temeiniciei pretențiilor invocate, instanța de fond nu a elucidat pe deplin circumstanțele care prezintă importanță pentru soluționarea cauzei și, în mod eronat, a concluzionat că obligația fiscală aferentă perioadei martie 2018 – decembrie 2020, reprezentând restanța la taxa locală, este stinsă de drept prin prescripție.

Apelanta susține că, la examinarea acțiunii, instanța de fond și-a întemeiat soluția, în principal, pe prevederile art. 173 coroborat cu art. 264 din Codul fiscal.

Or, în opinia apelantei, dispozițiile legale menționate relevă în mod expres că obligațiile fiscale pot fi determinate de către contribuabil, Serviciul Fiscal de Stat sau alte organe cu atribuții de administrare fiscală în următoarele termene:

- impozitele, taxele și majorările de întârziere – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale respective sau pentru plata impozitului, taxei ori majorării de întârziere (penalității), în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;
- sancțiunile fiscale aferente unor impozite și taxe concrete – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale privind impozitul și taxa menționată sau pentru plata impozitului și taxei, în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale;
- sancțiunile fiscale care nu sunt aferente unor impozite și taxe concrete – în cel mult 4 ani din data săvârșirii încălcării legislației.

În acest sens, apelanta susține că dreptul statului de a determina obligația fiscală sau de a o executa silit se stinge prin prescripție în modul stabilit de Guvern, concomitent cu stingerea obligației contribuabilului.

Apelanta susține că, Codul fiscal prevede expres că termenul de prescripție de 6 ani se aplică numai pentru determinarea obligației fiscale, aceasta reprezentând actul administrativ fiscal prin care se stabilește, în mod oficial și cu valoare juridică, cuantumul datoriei contribuabilului.

În opinia apelantei, determinarea oficială constituie actul prin care este stabilit în mod legal cuantumul datoriei fiscale a contribuabilului.

Totodată, apelanta susține că, în cazul dedus judecății, suma restantă contabilă sau suma evidențiată în somațiile expediate anual nu reprezintă o obligație fiscală stabilită legal printr-un act de determinare, ci constituie un act real de executare silită.

Prin comunicarea acestor somații, în opinia apelantei, termenul de prescripție este întrerupt.

Astfel, apelanta consideră că instanța de fond a confundat prescripția dreptului de determinare a obligației fiscale cu situația sumelor restante care sunt evidențiate și pentru a căror achitare au fost expediate somații.

Apelanta subliniază că, în prezenta cauză, Primăria municipiului Ungheni nu a obiectat asupra determinării obligației fiscale, ci a solicitat încasarea sumei restante.

Prin urmare, apelanta susține că obiectul litigiului îl constituie încasarea unei sume restante, iar nu determinarea unei noi obligații fiscale.

În acest context, aceasta consideră că soluția instanței de fond este în contradicție cu circumstanțele cauzei, întrucât instanța a apreciat obligația fiscală ca fiind stinsă prin prescripție, deși pretenția înaintată vizează încasarea sumei restante.

Apelanta susține că somațiile expediate anual, prin care contribuabilului i-a fost comunicată existența sumei restante, reprezintă acte reale de executare silită și, prin comunicarea acestora, termenul de prescripție este întrerupt.

În consecință, aceasta consideră că suma restantă evidențiată în contabilitate și comunicată contribuabilului prin somațiile expediate anual nu poate fi considerată prescrisă în condițiile în care au fost întreprinse acte de executare în vederea încasării acesteia.

Apelanta concluzionează că prescripția nu se aplică sumelor restante ca atare, ci vizează determinarea obligației fiscale.

În acest sens, aceasta formulează următoarea concluzie: suma restantă, în lipsa unei noi determinări oficiale, nu intră sub incidența prescripției, întrucât obligația fiscală a fost deja determinată, iar actele ulterioare privind încasarea acesteia țin de executarea obligației existente.

Apelanta invocă, de asemenea, existența unei situații pe care o consideră discriminatorie în raport cu persoanele care își îndeplinesc cu bună-credință obligațiile fiscale și achită taxele locale sau impozitul pe bunul imobil la primirea somației.

În opinia apelantei, aplicarea prescripției asupra sumelor restante ar crea o diferență de tratament între contribuabilii care își execută obligațiile fiscale la somație și persoanele în privința cărora obligațiile fiscale restante ar fi considerate stinse prin prescripție.

Astfel, apelanta consideră că persoanele care achită taxele locale și impozitul pe bunul imobil la primirea somațiilor își execută obligațiile fiscale, în timp ce persoanele care nu își onorează asemenea obligații ar beneficia, prin aplicarea prescripției, de stingerea acestora.

În consecință, apelanta susține că o asemenea interpretare a normelor privind prescripția ar fi de natură să creeze o situație de inechitate în raport cu contribuabilii de bună-credință care își execută obligațiile fiscale la somație.

În drept, apelantul și-a întemeiat cererea pe dispozițiile art. 360, 362, 365, 385 alin. (1) lit. b) Cod de Procedură Civilă.

În cadrul ședinței de apel de examinarea fondului cauzei, reprezentantul apelantei Primăria municipiului Ungheni a pledat pentru admiterea cererii de apel din motivele invocate, casarea parțială a hotărârii Judecătoriei Ungheni din 22.10.2025 și emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Totodată, a explicat instanței de apel că Boico Valentina este soția lui *****, ultimul fiind decedat. Acesta a explicat că Primăria gestionează baza de date în care sunt reflectate datele referitoare la persoanele înregistrate la domiciliul în cauză și obligațiile fiscale aferente. Potrivit informațiilor deținute de apelantă, la domiciliul respectiv sunt înregistrate cu viză de domiciliu șapte persoane. Reprezentantul apelantei a precizat că persoanele respective nu sunt minore, astfel încât nu există impedimente legate de vârsta acestora în ceea ce privește obligația de achitare a sumelor datorate.

Reprezentantul apelantei a explicat că suma obligației fiscale a fost determinată în anul 2018.

Întrucât suma determinată nu a fost achitată, aceasta a rămas în evidență ca restanță, iar în fiecare an, la suma restantă s-a adăugat suma aferentă obligației fiscale pentru anul în curs.

Astfel, determinarea inițială a obligației a avut loc în anul 2018, iar ulterior nu s-ar fi procedat la o nouă determinare a obligației inițiale, ci la acumularea succesivă a sumelor restante, prin însumarea restanței existente cu obligația aferentă fiecărui an ulterior.

Reprezentantul apelantei a precizat că nu cunoaște dacă această modalitate de evidențiere și acumulare a restanței este reflectată în mod expres în materialele dosarului.

Totodată, acesta a susținut că, atât timp cât suma determinată în anul 2018 nu a fost achitată, aceasta continuă să figureze ca restanță, iar la aceasta se adaugă obligațiile fiscale aferente anilor

următori.

Reprezentantul apelantei a menționat că, având în vedere numărul persoanelor înregistrate la domiciliul respectiv și faptul că acestea sunt persoane majore, suma datorată urmează a fi achitată în mod solidar de către persoanele obligate.

Prin urmare, reprezentantul apelantei a susținut că obligația de achitare a sumei restante revine în mod solidar persoanelor vizate, iar faptul că ***** este decedat nu înlătură, în opinia apelantei, existența obligației de achitare a sumei restante de către celelalte persoane obligate.

Intimata Valentina Boico, fiind înștiințată legal despre examinarea cauzei civile în ordine de apel, la ședința de examinarea fondului nu s-a prezentat, nu a anunțat motivele imposibilității prezenței sale.

În conformitate cu dispozițiile art. 379 alin. (2) Cod Procedură Civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului. În circumstanțele descrise, Colegiul a stabilit oportun examinarea cauzei civile în lipsa intimatei.

Aprecierea instanţei de apel:

Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces, a materialelor din dosar, Colegiul civil consideră că apelul urmează a fi admis iar hotărârea casată parțial cu emiterea unei noi hotărâri din următoarele considerente.

Conform art.385 lit. c) Cod de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul şi să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanţe, emițând o nouă hotărâre.

Conform art.386 alin. (1) Cod de procedură civilă, hotărârea primei instanţe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă:

a) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin;

b) circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei, pe care prima instanţă le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice şi suficiente;

c) concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sunt în contradicţie cu circumstanţele cauzei;

d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Colegiul reține că în cadrul examinării cauzei s-a constatat că, Boico Valentina exercită, în fapt, dreptul de posesie, folosință și dispoziție asupra bunului imobil (încăperi izolate) cu nr. cadastral *****, situat în municipiul *****, rămas în urma decesului soțului său, *****, la data de 01.06.2018, potrivit informației despre contribuabil (f.d. 85).

La data de 19 martie 2025, Primăria municipiului Ungheni a depus cerere de chemare în judecată împotriva pârâtei, solicitând încasarea taxei pentru salubrizare.

Iar la data de 23 iunie 2025, reclamantul a depus cerere de concretizare a acțiunii, solicitând încasarea cheltuielilor pentru salubrizare pentru perioada martie 2018 – decembrie 2024 (de la ultima achitare cunoscută) în mărime de 1 492,00 lei; penalități în mărime de 136,56 lei, potrivit avizului de plată calculat pentru anul 2024 împreună cu datoriile anterioare (f.d. 7) și calculului detaliat prezentat pentru fiecare lună în parte cu acumularea datoriei menționate (f.d. 21-25).

Prin Încheierea Judecătoriei Ungheni din 25 martie 2025, cererea de chemare în judecată a fost acceptată și examinată în procedura generală.

Prin hotărârea Judecătoriei Ungheni din 22.10.2025, acțiunea civilă a fost admisă parțial. S-a încasat de la Valentina Boico în beneficiul Primăriei municipiului Ungheni taxa pentru salubrizare, pentru perioada anilor 2021-2024, în sumă de 1 008,00 lei, penalitatea pentru perioada 01.01.2024-31.12.2024 în sumă de 100,71 lei, în total suma de 1 108,71 (o mie o sută opt,71) lei. S-a încasat de la Valentina Boico în beneficiul Statului, taxa de stat în mărime de 270,00 (două sute șaptezeci,00) lei. S-a încasat de la Valentina Boico în beneficiul Judecătoriei Ungheni taxa de timbru în mărime de 200,00 (două sute,00) lei.

Pentru a hotărî astfel, instanța de nivel inferior a reținut că temeinicia pretențiilor nu poate fi analizată fără examinarea instituției prescripției fiscale, or potrivit art. 173 din Codul fiscal, dreptul statului de a determina și de a executa silit obligația fiscală se stinge prin prescripție, concomitent cu stingerea obligației contribuabilului. Prescripția fiscală are caracter imperativ și de ordine publică, fiind aplicabilă din oficiu.

Pentru perioada martie 2018 – decembrie 2020, instanța de fond a considerat că termenul de prescripție pentru determinare (4 ani de la scadența fiecărei obligații anuale, de regulă ultima zi a anului fiscal sau data scadentă anuală) a expirat înainte de data sesizării instanței (19.03.2025) și înainte de orice determinare valabilă în 2024/2025. Prin urmare, obligațiile aferente anilor 2018–2020 sunt stinse de drept prin prescripție, conform art. 173 raportat la art. 264 din Codul fiscal. Astfel, instanța de fond a conchis asupra faptului că pentru anii 2021–2024, obligația este determinată legal în termen, admițând astfel acțiunea parțial.

Nefiind de acord cu hotărârea menționată, la data de 12.11.2025, Primăriei municipiului Ungheni a contestat hotărârea primei instanțe, solicitând casarea parțială acesteia cu emiterea unei hotărâri noi prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral.

Examinând înscrisurile specifice cauzei concrete ce se examinează în raport cu circumstanțele relevante speței în cauză, Colegiul Civil reține că, concluziile instanței de fond raportate la speța denotă un caracter eronat, fiind emise în contrariu cu legea pertinentă ce guvernează cu raportul juridic dedus judecății, iar instanța nu a dat apreciere justă a materialelor cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 373 Cod de procedură civilă, (1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

Potrivit articolul 58 din Constituția Republicii Moldova (Contribuţii financiare): (1) Cetăţenii au obligaţia sa contribuie, prin impozite şi prin taxe, la cheltuielile publice. (2) Sistemul legal de impuneri trebuie să asigure aşezarea justă a sarcinilor fiscale. (3) Orice alte prestaţii sunt interzise, în afara celor stabilite prin lege.

Potrivit art. 14 Legea nr. 181/2014 finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, obiectivele generale ale politicii bugetar-fiscale sunt: a) asigurarea disciplinei bugetar-fiscale generale şi a stabilităţii bugetului public naţional pe termen mediu şi lung; b) asigurarea unui management eficient al datoriei de stat și al datoriei unităților administrativ-teritoriale, cu menţinerea acestora la un nivel sustenabil pe termen mediu și lung; c) dezvoltarea unui cadru bugetar-fiscal previzibil şi transparent; d) optimizarea poverii fiscale şi eficientizarea sistemului de administrare fiscală.

Conform prevederilor art. 4 Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, veniturile bugetelor locale se constituie din impozite, taxe, alte venituri prevăzute de legislație și se

formează din: 1) venituri generale: a) venituri proprii (impozitul pe bunurile imobiliare; taxele locale, aplicate conform Codului Fiscal); b) defalcări, conform cotelor procentuale, de la impozitele și taxele de stat, stabilite prin lege; 2) venituri colectate; [...]

Conform prevederilor art. 32 Legea nr. 397/2003 privind finanțele publice locale, În domeniul finanțelor publice locale, autoritățile reprezentative și deliberative ale unităților administrativ-teritoriale au următoarele competențe și responsabilități de bază: a) adoptă decizia bugetară anuală, precum și decizii privind modificarea bugetului local, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare; b) decid punerea în aplicare, modificarea și anularea, în limitele competenței lor, a taxelor locale, stabilesc mărimea cotelor acestora și cotele impozitului pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice și juridice în limita celor prevăzute de legislație, precum și acordarea de înlesniri fiscale.

Potrivit art. 9 Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006, Pentru asigurarea autonomiei locale, autorităţile administraţiei publice locale elaborează, aprobă şi gestionează în mod autonom bugetele unităţilor administrativ-teritoriale, având dreptul să pună în aplicare taxe şi impozite locale și să stabilească cuantumul lor în condiţiile legii.

Potrivit art. 14 Legea privind administrația publică locală nr. 436/2006, (2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întâi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competenţe: a) decide punerea în aplicare şi modificarea, în limitele competenţei sale, a impozitelor şi taxelor locale, a modului şi a termenelor de plată a acestora, precum şi acordarea de facilităţi pe parcursul anului bugetar; [...] n) aprobă decizia bugetară anuală, precum şi decizii privind modificarea bugetului local.

Conform prevederilor articolului 6, alin. (1) Cod fiscal, Impozitul este o plată obligatorie cu titlu gratuit, [...].

Potrivit art. 7 alin. (1) Cod fiscal, Impozitele şi taxele de stat şi locale se stabilesc, se modifică sau se anulează exclusiv prin modificarea şi completarea Codului Fiscal.

În corespundere cu dizpozițiile art. 8 alin. (2) Cod fiscal (Contribuabilul este obligat): e) să achite la buget, la timp şi integral, ținând cont de prevederile art.7 alin. (5), sumele calculate ale impozitelor şi taxelor, asigurând exactitatea şi veridicitatea dărilor de seamă fiscale prezentate.

Potrivit art. 129 Cod fiscal (Noţiuni): În scopul exercitării administrării fiscale, se definesc următoarele noţiuni: 6) Obligaţie fiscală – obligaţie a contribuabilului de a plăti la buget o anumită sumă ca impozit, taxă, prime de asigurare obligatorie de asistenţă medicală şi contribuţii de asigurări sociale de stat, majorare de întârziere (penalitate) şi/sau amendă. 13) Restanţă – sumă pe care contribuabilul era obligat să o plătească la buget ca impozit, taxă sau altă plată, dar pe care nu a plătit-o în termen, precum şi suma majorării de întârziere (penalităţii) şi/sau amenzii.

Potrivit art. 156 alin. (2) din Codul fiscal (începând cu 1 ianuarie 2022), executarea silită a obligației fiscale restante în raport cu plățile şi contribuabilii administrați de serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale din cadrul primăriilor (SCITL) se efectuează exclusiv de către serviciul respectiv, în modul stabilit de Codul de procedură civilă şi Codul de executare.

Potrivit art. 157 Cod fiscal (Drepturile serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale): (1) Serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale este învestit, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156, cu dreptul de a efectua de sine stătător: a) calcularea obligaţiilor fiscale în raport cu plăţile şi contribuabilii administraţi; b) ţinerea evidenţei contribuabililor şi obligaţiilor fiscale administrate; c) aplicarea majorărilor de întîrziere (penalităţilor); d) încasarea

în numerar a impozitelor, taxelor, majorărilor de întîrziere (penalităţilor) şi/sau amenzilor; e) alte drepturi prevăzute expres de legislaţia fiscală.

Conform art. 169 Cod Fiscal, Obligaţia fiscală naşte în momentul apariţiei circumstanţelor, stabilite de legislaţia fiscală, ce prevăd stingerea ei. Iar, obligaţia fiscală a contribuabilului ce urmează să fie stinsă de către un alt contribuabil care, conform legislaţiei fiscale, este obligat să reţină sau să perceapă de la primul sumele ce constituie obligaţia fiscală şi să o stingă încetează a fi obligaţia fiscală a primului şi devine obligaţia fiscală a celui de-al doilea din momentul reţinerii sau perceperii.

Potrivit articolul 158 Cod fiscal (Obligaţiile serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale) Serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale este obligat, corespunzător domeniului de activitate stabilit la art.156 şi referitor la obligaţiile fiscale a căror evidenţă este ţinută de el: k[1]) să efectueze executarea silită a obligaţiei fiscale restante în raport cu plăţile şi contribuabilii administraţi, în modul stabilit de Codul de procedură civilă şi Codul de executare.

Conform articolul 170 Cod fiscal (Modul de stingere a obligaţiei fiscale): Stingerea obligaţiei fiscale se face prin: achitare, anulare, prescripţie, scădere, compensare sau executare silită.

Potrivit art. 173 Cod fiscal (Stingerea obligaţiei fiscale prin prescripţie: Dacă nu a fost exercitat în termenele prevăzute de prezentul cod, dreptul statului de a determina obligaţia fiscală sau de a o executa silit se stinge prin prescripţie în modul stabilit de Guvern. Concomitent, se stinge şi obligaţia fiscală a contribuabilului. Stingerea obligaţiei fiscale în urma survenirii termenelor de prescripţie se face în baza unei decizii scrise a conducerii organelor cu atribuţii de administrare fiscală care administrează obligaţia fiscală respectivă, iar în cazul serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale – în baza deciziei adoptate de către consiliul local.

Potrivit art. 191, alin. (6) din Codul fiscal, Avizul de plată a obligaţiei fiscale intră în vigoare la data la care contribuabilul l-a primit şi este valabil până la stingerea obligaţiei fiscale sau până la anularea lui.

Potrivit art. 192 alineatele (1)-(2) Codul fiscal: (1) Avizul de plată a obligaţiei fiscale se remite contribuabilului până la expirarea termenului de stingere a obligaţiei fiscale indicat în el, dacă legislaţia fiscală nu prevede altfel. (2) Obligaţiile fiscale indicate în avizul de plată trebuie să fie stinse în termenele indicate în aviz.

Cofnorm art. 228 Cod fiscal (Majorarea de întîrziere (penalitatea) (1) Majorarea de întârziere (penalitatea) este o sumă calculată în funcţie de cuantumul impozitului, taxei şi de timpul scurs din ziua în care acestea trebuiau plătite, indiferent de faptul dacă au fost sau nu calculate la timp. Aplicarea de către Serviciul Fiscal de Stat sau alt organ abilitat majorării de întârziere este obligatorie, independent de forma de constrângere. Majorarea de întârziere reprezintă o parte din obligaţia fiscală şi se percepe în modul stabilit pentru impunerea fiscală. (2) Pentru neplata impozitului, taxei în termenul şi în bugetul stabilite conform legislaţiei fiscale se plăteşte o majorare de întârziere, determinată în conformitate cu alin.(3) pentru fiecare zi de întârziere a plăţii lor, pentru perioada care începe după scadenţa impozitului, taxei şi care se încheie în ziua plăţii lor efective inclusiv. (21) În cazul în care contribuabilul descoperă că darea de seamă fiscală prezentată anterior conţine greşeli sau omisiuni şi prezintă darea de seamă corectată, precum şi în cazul în care contribuabilul nu are obligaţia prezentării dării de seamă, dar descoperă că au fost efectuate greşit calculul şi plata impozitelor şi taxelor, iar în urma acestora apar obligaţii fiscale suplimentare, se aplică majorarea de întârziere (penalitatea) în conformitate cu prezentul articol, dar nu mai mult decât obligaţia fiscală corespunzătoare. (3) Cuantumul majorării de întârziere se determină anual în funcţie de rata de bază (rotunjită până la următorul procent întreg), stabilită de Banca Naţională a Moldovei în luna noiembrie a anului precedent

anului fiscal de gestiune, aplicată la operaţiunile de politică monetară pe termen scurt, majorată cu 5 puncte, împărţită la numărul de zile ale anului şi aproximată conform regulilor matematice până la 4 semne după virgulă.

Conform art. 277 alin. (1) Codul fiscal, Subiecţi ai impunerii sunt: a) proprietarii bunurilor imobiliare de pe teritoriul RM; [...]

Potrivit prevederilor art. 264 Cod fiscal (Termenul de prescripţie pentru determinarea obligaţiilor fiscale): (1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(3), obligaţiile fiscale pot fi determinate de către contribuabil şi Serviciul Fiscal de Stat sau alte organe cu atribuţii de administrare fiscală în următoarele termene: a) impozitele, taxele, majorările de întîrziere – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale respective sau pentru plata impozitului, taxei, majorării de întîrziere (penalităţii), în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale; b) sancţiunile fiscale aferente unor impozite şi taxe concrete – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale privind impozitul şi taxa menţionată sau pentru plata impozitului şi taxei în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscale; c) sancţiunile fiscale neaferente unor impozite şi taxe concrete – în cel mult 4 ani din data săvîrşirii încălcării legislaţiei. (3) Serviciul Fiscal de Stat poate extinde perioada supusă controlului prevăzută la alin.(1), dar care nu va depăşi 6 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale, în cazul în care contribuabilul nu a prezentat darea de seamă fiscală sau în cazul în care solicită restituirea sumelor plătite în plus sau a sumelor care, conform legislaţiei fiscale, urmează a fi restituite.

Conform art. 265 Cod fiscal (Termenul de prescripţie pentru stingerea obligaţiei fiscale) (1) Dacă determinarea obligaţiei fiscale a avut loc în termen sau în perioada stabilită la art.264, ea poate fi stinsă prin executare silită de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prezentul titlu, de către serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale sau de către instanţa judecătorească, însă numai în cazul în care acţiunile Serviciului Fiscal de Stat, ale serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale sau sesizarea instanţei judecătoreşti au avut loc pe parcursul a 6 ani de după determinarea obligaţiei fiscale. (2) Termenul de prescripţie se suspendă în cazul în care: a) contribuabilul persoană fizică se află sub arest sau este condamnat la privaţiune de libertate – pe perioada aflării sub arest sau a privaţiunii de libertate; b) contribuabilul persoană fizică lipseşte din Republica Moldova mai mult de 6 luni – pe perioada absenţei lui; c) persoana cu funcţie de răspundere a contribuabilului persoană juridică lipseşte din Republica Moldova mai mult de 6 luni – pe perioada absenţei lui; d) a fost acordată o amânare sau eşalonare a stingerii obligaţiei fiscale – pe perioada amânării sau eşalonării stingerii; e) instanţa judecătorească a hotărât perceperea impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalităţii) şi/sau amenzii – pe o perioadă de până la stingerea obligaţiei fiscale sau până la caducitatea hotărârii judecătoreşti; f) contribuabilul se află în procedură de insolvabilitate; g) obligaţiile fiscale sunt luate la evidenţă specială conform art.206 alin.(1); h) există încheierea executorului judecătoresc privind intentarea procedurii de executare, emisă în temeiul documentului executoriu înaintat de Serviciul Fiscal de Stat. (3) Termenul de prescripţie îşi reia cursul din ziua încetării circumstanţei care a servit drept temei pentru suspendarea lui. (4) Termenul de prescripţie se întrerupe în conformitate cu prevederile Codului civil. (5) După întreruperea termenului de prescripţie începe să curgă un nou termen. Timpul scurs până la întreruperea termenului de prescripţie nu se include în noul termen de prescripţie.

Articolul 277 alineatele (1), (3) Cod fiscal: (1) Subiecţi ai impunerii sunt: a) proprietarii bunurilor imobiliare de pe teritoriul RM; [...] (3) În cazul în care bunurile imobiliare se află în

proprietate (în folosinţă) comună în diviziune a mai multor persoane, subiect al impunerii este considerată fiecare dintre aceste persoane, în cota-parte care îi revine.

Potrivit art. 288 Cod fiscal „Taxă locală este o plată obligatorie efectuată la bugetul local”.

Cofnorm art. 290 Cod fiscal, „Subiecţi ai impunerii sunt pentru: p) taxa pentru salubrizare – persoanele fizice înregistrate la adresa declarată ca domiciliu, [...]”.

Articolul 291 alin. (1) Cod fiscal, „Obiectul impunerii îl constituie: p) la taxa pentru salubrizare – numărul de persoane fizice înregistrate la adresa declarată ca domiciliu, [...]”.

Potrivit art. 292 alin. (2) și (2/1) Cod fiscal: „(2) Cota taxelor locale se stabileşte de către autoritatea administraţiei publice locale în funcție de caracteristicile obiectelor impunerii, (2/1) Perioada fiscală în cazul taxei pentru salubrizare este anul calendaristic”.

Totodată, Instrucțiunea privind evidența obligațiilor față de buget, aprobată prin Ordinul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 400 din 14.03.2014, stabileşte modul de accesare şi generare a contului/conturilor contribuabilului, certificatelor și informațiilor privind lipsa sau existența restanțelor față de buget pentru autoritățile publice, investite cu drepturi respective.

Pârâta/intimata Boico Valentina are calitatea de subiect al impunerii fiscale (contribuabil), privind plata taxei locale de salubrizare, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (1), art. 8 alin. (2), art. 129 pct. 6), art. 277 alin. (1), (3), art. 288, art. 290 lit. p), art. 291 alin. (1) din Codul fiscal (pct. 38-41, 54-59), deoarece deține cu titlu de proprietate 1,0 cotă-parte din bunul imobil format din terenul pentru construcții cu nr. cadastral ***** și casa de locuit individuală cu nr. cadastral *****.01, situat în r-nul *****, având domiciliul declarat pe această adresă.

În conformitate cu prevederile art. 191 și art. 192 Codului fiscal, Primăria municipiului Ungheni i-a expediat la 13 septembrie 2024 contribuabilului Valentinei Boico, prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție *****, Somația nr. 49 din 13 septembrie 2024 și Avizul de plată, la adresa identificată prin intermediul Sistemului Informațional Automatizat „Cadastrul Fiscal”, cu privire la restanța acumulată la achitarea taxei locale de salubrizare pentru perioada anilor 2013-2024, în sumă totală de 1 492,00 lei.

La data de 18 septembrie 2024, plicul poștal cu somația și avizul de plată menționate supra a fost restituit Primăriei mun. Ungheni cu mențiunea „Plecat” de către destinatar.

Colegiul Civil constată că la adoptarea hotărârii Judecătoriei Ungheni din 22.10.2025, instanța de fond a aplicat în mod eronat ex officio prevederile articolului 264 Cod fiscal, „Termenul de prescripţie pentru determinarea obligaţiilor fiscale”.

Astfel, potrivit prevederilor art. 264 Cod Fiscal RM, (1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(3), obligaţiile fiscale pot fi determinate de către contribuabil şi Serviciul Fiscal de Stat sau alte organe cu atribuţii de administrare fiscală în următoarele termene: a) impozitele, taxele, majorările de întârziere – în cel mult 4 ani de la ultima dată stabilită pentru prezentarea dării de seamă fiscale respective sau pentru plata impozitului, taxei, majorării de întârziere (penalităţii), în cazul în care nu este prevăzută prezentarea unei dări de seamă fiscal”.

La caz obligațiile fiscale a contribuabilului Boico Valentina la plata taxei locale de salubrizare pentru perioada 01.01.2013-31.12.2024 în mărime de 1 492,00 lei (inclusiv penalitatea legală 136,56 lei) au fost determinate legal în modul prevăzut de art. 288, 290, art. 291 alin. (1), art. 292 alin. (2), (2/1) din Codul fiscal și de Instrucțiunea privind evidența obligațiilor față de buget, aprobată prin Ordinul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 400 din 14.03.2014.

Potrivit art. 288 Cod fiscal, „Taxă locală este o plată obligatorie efectuată la bugetul local”.

Conform art. 290 Cod fiscal, „Subiecţi ai impunerii sunt pentru: p) taxa pentru salubrizare – persoanele fizice înregistrate la adresa declarată ca domiciliu”.

Potrivit art. 291 alin. (1) Cod fiscal, „Obiectul impunerii îl constituie: p) la taxa pentru salubrizare – numărul de persoane fizice înregistrate la adresa declarată ca domiciliu”.

În conformitate cu art. 292 alin. (2) și (2/1) Cod fiscal: „(2) Cota taxelor locale se stabileşte de către autoritatea administraţiei publice locale în funcție de caracteristicile obiectelor impunerii, (2/1) Perioada fiscală în cazul taxei pentru salubrizare este anul calendaristic”.

Astfel, normele legale enunțate supra atestă cu certitudine că obligația fiscală de a plătit taxa locală de salubrizare este una legală și nu una convențională (contractuală).

Potrivit materialelor cauzei, în municipiul Ungheni, taxa locală de salubrizare se percepe din anul 2013, în mărime de 2 (doi) lei lunar per/persoană domiciliată la adresa declarată ca și domiciliu.

Prin Decizia Consiliului Municipal Ungheni nr. 7/1 din 18.12.2020 „cu privire la aprobarea, stabilirea și punerea în aplicare a impozitului pe bunurile imobiliare, impozitului funciar și taxelor locale pentru anul 2021 pe teritoriul municipiului Ungheni” (cu modificările ulterioare, efectuate prin Decizia Consiliului municipal Ungheni nr. 8/1 din 31.12.2020) a fost stabilită taxa locală de salubrizare, în mărime de 3 (trei) lei lunar per/persoană domiciliată la adresa declarată ca domiciliu, începând cu 01.01.2021.

Astfel, pârâta/intimata Boico Valentina, în calitatea sa de proprietar al bunului imobil format din terenul pentru construcții cu nr. cadastral ***** și casa de locuit inividuală cu nr. cadastral *****.01, situate în *****, în care și-a avut domiciliul declarat încă 7 persoane în perioada ianuarie 2013-iulie 2018 (7 persoane), se identifică ca și contribuabil obligat să plătească taxa de salubrizare la bugetul local al municipiului Ungheni, pe care însă nu a plătit-o în termen, dar, nici nu a contestat-o vreodată.

Potrivit Analizei descifrate a subcontului nr. 221 din Registrul de evidență a contribuabililor și obligațiilor fiscale, administrat de Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei municipiului Ungheni privind evidența plății taxei de salubrizare cu referire la locuința situată pe adresa municipiul ***** (f.d. 21-25), se confirmă determinarea plății taxei de salubrizare anual (pe baza calculului lunar), pentru perioada ianuarie 2013 – decembrie 2024. În Descifrarea subcontului sus-menționat se conține detaliat data și modul de determinare a respectivei obligații fiscale a contribuabilului Boico Valentina, implicit formarea restanței la efectuarea plății taxei de salubrizare pentru fiecare an în parte din perioada de timp menționată, după cum urmează:

Anul 2013 (ianuarie-decembrie): 8 (persoane) X 2 (lei) X 12 (luni) = 192,00 lei;
Anul 2014 (ianuarie-decembrie): 8 (persoane) X 2 (lei) X 12 (luni) = 192,00 lei;
Anul 2015 (ianuarie-decembrie): 8 (persoane) X 2 (lei) X 12 (luni) = 192,00 lei;
Anul 2016 (ianuarie-decembrie): 8 (persoane) X 2 (lei) X 12 (luni) = 192,00 lei;
Anul 2017 (ianuarie-decembrie): 8 (persoane) X 2 (lei) X 12 (luni) = 192,00 lei;
Anul 2018 (ianuarie-iunie): 8 (persoane) X 2 (lei) X 6 (luni) = 96,00 lei;
Anul 2018 (iulie-decembrie): 7 (persoane) X 2 (lei) X 6 (luni) = 84,00 lei;
Anul 2019 (ianuarie-decembrie): 7 (persoane) X 2 (lei) X 12 (luni) = 168,00 lei;
Anul 2020 (ianuarie-decembrie): 7 (persoane) X 2 (lei) X 12 (luni) = 168,00 lei;
Anul 2021 (ianuarie-decembrie): 7 (persoane) X 3 (lei) X 12 (luni) = 252,00 lei;
Anul 2022 (ianuarie-decembrie): 7 (persoane) X 3 (lei) X 12 (luni) = 252,00 lei;
Anul 2023 (ianuarie-decembrie): 7 (persoane) X 3 (lei) X 12 (luni) = 252,00 lei;
Anul 2024 (ianuarie-decembrie): 7 (persoane) X 3 (lei) X 12 (luni) = 252,00 lei.
Total = 2 620,56 lei. Chitari efectuate – 992 lei

La caz, Primăria municipiului Ungheni a solicitat instanței încasarea datoriei pentru o perioadă din martie 2018 – decembrie 2024 în sumă totală de 1 492,00 lei, sumă ce corespunde graficului prezentat și urmează a fi încasată în volum deplin din contul pârâtei.

Cu privire la majorarea de întârziere (penalitatea legală) calculată la taxa de salubrizare, aceasta a fost determinată, conform formulei: Sold (lei) x N (zile) x 0,0273%, după cum urmează:

I perioadă: ianuarie-iunie 2024 31(zile) + 29 (zile) + 30 (zile) + 31 (zile) + 30 (zile) +31 (zile) = 182 (zile).

1240 lei x 182 zile x 0,0273 % = 61,61 lei;

II perioadă: iulie-decembrie 2024. 31 (zile) + 31 (zile) + 30 (zile) + 31 (zile) + 30 (zile) + 31 (zile) = 184 (zile).

1492 lei x 184 (zile) x 0,0273(%) = 74,95 lei.

Astfel, suma totală a restanței (datoriei) contribuabilului Boico Valentina la plata taxei locale de salubrizare constituie suma de 1 628,56 lei (1 492,00 lei + 61,61 lei + 74,95 lei = 1 628,56 lei).

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 191 și art. 192 Cod fiscal, Primăria municipiului Ungheni i-a expediat contribuabilului Boico Valentina, prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție, Somația nr. 62 din 13 septembrie 2024 și Avizul de plată a restanței la achitarea taxei locale de salubrizare, care fusese determinate în modul și termenul prevăzut de legislație fiscală, fiind reflectate anual în Registrul de evidență a contribuabililor și obligațiilor fiscale (subcontul 221), administrat de Serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei municipiului Ungheni (fila dosarului 7 recto/verso).

În acest context, instanța de apel menționează că, potrivit art. 191 alin. (1) Cod fiscal: „Avizul de plată a obligaţiei fiscale reprezintă o notificare scrisă prin care [...] o autoritate cu atribuţii de administrare fiscală cere contribuabilului să stingă obligaţiile fiscale indicate în el. Formularul tipizat al avizului de plată a obligaţiei fiscale se aprobă de Ministerul Finanţelor”. Iar alineatul (6) al aceluiași articol prevede că, „Avizul de plată a obligaţiei fiscale intră în vigoare la data la care contribuabilul l-a primit şi este valabil până la stingerea obligaţiei fiscale sau până la anularea lui”.

Potrivit art. 192 alin. (2) din Codul fiscal stipulează că, (2) Obligaţiile fiscale indicate în avizul de plată trebuie să fie stinse în termenele indicate în aviz.

Totodată, prin somația menționată, contribuabilului Boico Valentina i-au fost aduse la cunoștință, în formă scrisă, drepturile și obligațiile ce îi revin și i s-a solicitat să achite benevol restanța la plată impozitului pe bunurile imobiliare și a penalității aferente, precum și a restanței la plata taxei de salubrizare conform Avizului de Plată anexat, în termen de 10 zile de la recepționarea somației, fiind avertizată că, în caz contrar, Primăria Ungheni va purcede la executarea silită a obligației fiscale. Totodată, pârâtei/intimată i-a fost comunicat că pentru detalii este în drept să se adreseze Serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale din cadrul Primăriei Ungheni (mun. Ungheni, strada Națională 7, biroul 208).

Pârâta nu a reclamant somația și avizul de plată și nici nu a executat obligațiile fiscale în mod benevol. Totodată, instanța de apel relevă că Avizul de plată nu a fost contestat și nici anulat, respectiv rămânând a fi valabil, conform prevederilor art. 191 alin. (6) din Codul fiscal.

Astfel, în situația descrisă, Primăria mun. Ungheni întemeiat, în conformitate cu prevederile art. 158 lit. k[1]) Codul fiscal, a inițiat procedura de executare silită a obligațiilor fiscale prin sesizarea la 19 martie 2025 a Judecătoriei Ungheni cu cererea de chemare în judecată în cauză,

solicitând încasarea pe cale judiciară a restanței plata taxei locale de salubrizare pentru perioada 01.01.2018-31.12.2024 în mărime de 1628,56 lei (inclusiv penalitatea 136,56 lei).

Pe baza circumstanțelor și a constatărilor enunțate supra, instanța de apel conchide că, în prezenta cauză, nu este aplicabilă de principiu norma legală prevăzută de art. 264 Cod fiscal, ce reglementează termenul de prescripţie de 4 ani pentru determinarea obligaţiilor fiscale.

Subsecvent, potrivit art. 265 alin. (1) Cod fiscal (Termenul de prescripţie pentru stingerea obligaţiei fiscale), (1) Dacă determinarea obligaţiei fiscale a avut loc în termen sau în perioada stabilită la art.264, ea poate fi stinsă prin executare silită de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prezentul titlu, de către serviciul de colectare a impozitelor şi taxelor locale sau de către instanţa judecătorească, însă numai în cazul în care acţiunile Serviciului Fiscal de Stat, ale serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale sau sesizarea instanţei judecătoreşti au avut loc pe parcursul a 6 ani de după determinarea obligaţiei fiscale.

Colegiul reține că nici prevederile art. 265 din Codul fiscal nu pot conduce, în circumstanțele prezentei cauze, la concluzia stingerii obligației fiscale pretinse de la contribuabilul Boico Valentina, întrucât acestea urmează a fi aplicate în coroborare cu dispozițiile art. 170 și art. 173 din Codul fiscal.

Or, potrivit art. 170 din Codul fiscal, stingerea obligației fiscale se realizează prin achitare, anulare, prescripție, scădere, compensare sau executare silită, iar, conform art. 173 din același Cod, în cazul survenirii termenului de prescripție, stingerea obligației fiscale se efectuează în baza unei decizii scrise, iar pentru obligațiile administrate de serviciul de colectare a impozitelor și taxelor locale – în baza deciziei consiliului local.

Parin Hotărârea Guvernului nr. 221 din 11 aprilie 2017 a fost aprobat Regulamentul privind modul de stingere a obligației fiscale și anulare a sumelor plătite în plus prin prescripție (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 119-126 din 14 aprilie 2017, art. 297), prin care este reglementată detaliat procedura administrativă de emitere a deciziei de către Serviciul Fiscal de Stat și, după caz, de către Consiliului local privind stingerea obligaţiei fiscale în urma survenirii termenelor de prescripţie, decizii care se emit în mod individual, cu referire la fiecare contribuabil în parte, în cazul întrunirii condițiilor legale în această privință. De asemenea, acest Regulament conține 8 anexe, ce prevăd modelele actelor care urmează a fi întocmite/emise, inclusiv modelul Deciziei consiliului local privind stingerea obligaţiei fiscale în urma survenirii termenelor de prescripţie.

Astfel, prin normele legale speciale citate, legiuitorul a instituit un mecanism administrativ extrajudiciar de stingere a obligațiilor fiscale prin prescriere, atât în cazul în care obligația fiscală nu a fost determinată în termen de 4 ani (art. 264 Cod fiscal), cât și în cazul neexecutării silite a obligației în termen de 6 ani (art. 265 Cod fiscal), Astfel, stingerea obligaţiei fiscale în urma survenirii termenelor de prescripţie se face în baza unei decizii scrise a conducerii organelor cu atribuţii de administrare fiscală care administrează obligaţia fiscală respectivă, iar în cazul serviciului de colectare a impozitelor şi taxelor locale – în baza deciziei adoptate de către consiliul local, conform unei proceduri reglementate expres prin act cu caracter normativ adoptat de Guvern.

După cum rezultă din materialele cauzei și explicațiile date de reprezentantul reclamantei/apelante în ședința instanței de apel, de către Consiliul municipal Ungheni nu a fost adoptată vreo decizie privind stingerea obligației fiscale a contribuabilului Boico Valentina de plată a taxei de salubrizare în urma survenirii termenelor de prescripție, deoarece o astfel de procedură nu a fost inițiată.

Nici contribuabilul Boico Valentina ca persoană interesată nu s-a adresat cu vreo cerere în acest sens către Primăria și Consiliul municipal Ungheni. Astfel, dânsa, nici nu a executat obligațiile fiscale, dar nici nu a contestat Avizul de plată, nu a înaintat careva obiecții și/sau excepții în această privință Primăriei și Consiliului municipal Ungheni.

Or, dacă Boico Valentina considera ca contribuabil și persoana interesată că obligațiile fiscale invocate în Somația și Avizul de plată expediate de Primăria mun. Ungheni la 13 septembrie 2024, erau prescrise total sau parțial, dânsa era în drept să se adreseze cu o cerere către Consiliul municipal Ungheni privind adoptarea unei decizii cu privire la stingerea obligației fiscale pe acest temei, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind modul de stingere a obligației fiscale și anulare a sumelor plătite în plus prin prescripție, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 221 din 11 aprilie 2017. Adică, să ceară emiterea unui act administrativ individual favorabil în sensul art. 10 și art. 11 alin. (1), lit. b) din Codul administrativ coroborat cu art. 173 Cod fiscal. Iar în ipoteza respingerii cererii sale prin adoptarea unui act administrativ individual defavorabil, în sensul prevăzut la art. 11 alin. (1), lit. a) Cod administrativ (sau în ipoteza neexaminării cererii sale în termenul prevăzut de lege), dânsa era în drept să îl conteste în instanța de contencios administrativ în modul prevăzut de Codul administrativ, cu solicitarea de a anula actul administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice vizate să emită actul administrativ individual favorabil solicitat (art. 206 alin. (1), lit. a), b) Cod administrativ).

În acest context, Colegiul apreciază că nu poate fi reținută concluzia primei instanțe potrivit căreia simpla trecere a unei perioade de timp ar conduce, în mod automat, la excluderea obligației fiscale din evidența contribuabilului și la imposibilitatea valorificării acesteia pe cale judiciară, în condițiile în care procedura legală de stingere prin prescripție nu a fost inițiată și nu a fost adoptată decizia prevăzută de art. 173 din Codul fiscal.

Relevant în acest sens este și faptul că, la 13 septembrie 2024, pârâtei i-a fost expediată somația și avizul de plată privind obligația fiscală restantă, iar pînă în present nu a solicitat organului competent constatarea și stingerea obligației fiscale prin prescripție, nu a contestat avizul de plată și nu a formulat obiecții cu privire la existența sau cuantumul obligației.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele de fapt și de drept enunțate supra Completul de judecată al Curții de Apel Nord va admite apelul declarat de Primăria mun. Ungheni, va casa parțial hotărârea Judecătoriei Ungheni din 22.10.2025 și va emite o hotărâre nouă privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată înaintată de Primăria Ungheni cu încasarea de la Boico Valentina în beneficiul Primăriei municipiului Ungheni a restanței la plata taxei locale de salubrizare pentru perioada 01.03.2018-31.12.2024 în mărime de 1 492,00 lei (inclusiv majorarea de întârziere/penalitatea legală 136,56 lei).

Potrivit art. 98 alin. (1) din Codul de procedură civilă, (1) Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporţional părţii admise din acţiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanței judecătorești de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia.

Conform art. 2 din Legea taxei de stat, taxa de timbru este o sumă de bani percepută o singură dată pentru intentarea unui proces judiciar civil. Prin derogare de la alin. (1), nu se percepe taxă de timbru de la autoritățile și instituțiile publice în acțiunile care au ca obiect încasarea unor sume de bani la bugetul public național.

Totodată, potrivit Anexei nr. 2 pct. 1.7 și 1.7.1 din Legea taxei de stat, autoritățile administrației publice locale sunt scutite de plata taxei de stat și a taxei de timbru, atât la înaintarea acțiunilor, cât și la contestarea hotărârilor, indiferent de calitatea procesuală.

Reclamanta Primăria municipiului Ungheni, având calitatea de autoritate a administrației publice locale, a fost scutită de drept de plata taxei de stat și a taxei de timbru la depunerea acțiunii în cauză.

Deoarece acțiunea a fost admisă, iar pârâta Boico Valentina nu beneficiază de nicio scutire de la plata cheltuielilor de judecată, cheltuielile suportate de instanță, precum și taxa de stat și taxa de timbru, de care reclamanta a fost scutită, urmează a fi puse în sarcina pârâtului.

În acest sens, prima instanță corect a dispus încasarea de la pârâtă în contul Judecătoriei Ungheni a taxei de timbru în mărime de 200 (două sute,00) lei.

Dat fiind că, apelanta Primăria mun. Ungheni a fost scutită de drept de plata taxei de stat și a taxei timbru la depunerea cererii de apel, iar urmare a examinării cauzei în apel, apelul urmează a fi admis, în conformitate cu normele legale enunțate anterior, instanța de apel va încasa de la pârâta/intimata Boico Valentina în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 212,50 (două sute doisprezece,50) lei, de a cărei plată Primăria mun. Ungheni a fost scutită de drept la depunerea cererii de apel. Totodată, de la pârâta/intimată va fi încasată în beneficiul Curții de Apel Nord taxa de timbru în mărime de 200 (două sute,00) lei.

În conformitate cu art.385 lit. c) CPC, Colegiul civil,-

D E C I D E :

Admite apelul declarat de Primăria mun. Ungheni.

Casează parțial hotărârea Judecătoriei Ungheni din 22.10.2025, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria mun. Ungheni împotriva lui Valentina Boico, privind încasarea la buget a plăților obligatorii, emițând o hotărâre nouă, după cum urmează:

Se admite integral cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria mun. Ungheni împotriva lui Valentina Boico privind încasarea la buget a plăților obligatorii.

Se încasează de la Boico Valentina în beneficiul Primăriei municipiului Ungheni restanța taxa de salubrizare pentru perioada 2018-2024 în mărime de 1 492,00 lei și penalitatea în mărime de 136,56 lei, în total 1 628,56 lei (una mie șase sute douăzeci și opt,56) lei.

Hotărârea Judecătoriei Ungheni în partea în care s-a dispus încasarea de la Boico Valentina în beneficiul Judecătoriei Ungheni a taxei de timbru în mărime de 200 (două sute,00) lei, se menține.

Se încasează de la Boico Valentina în beneficiul statului taxa de stat de a cărei plată Primăria mun. Ungheni a fost scutită la depunerea cererii de apel, în mărime de 212,50 lei (două sute doisprezece lei,50 bani).

Se încasează de la Boico Valentina în beneficiul Curții de Apel Nord, taxa de timbru în mărime de 200 (două sute,00) lei.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, dar poate fi atacată cu recurs în Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la comunicarea deciziei motivate, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele completului,
judecător Grosu Stanislav

Judecătorii: Țihonschi Alina Sajin Mariana